

Planul de contingență al Republicii Moldova pentru Bluetongue (Boala limbii albastre)

2017

CUPRINS

CAPITOLUL 1: PREVEDERI GENERALE

CAPITOLUL 2: PREVEDERI LEGISLATIVE

CAPITOLUL 3: COSTURILE COMBATERII BOLII

CAPITOLUL 4: LANȚUL DE COMANDĂ ȘI STRUCTURI ADMINISTRATIVE DE COMBATERE A PPC (CNCB-CLCB)

CAPITOLUL 5: COOPERAREA ÎNTRE CNCB, CLCB ȘI ALTE AUTORITĂȚI

CAPITOLUL 6: GRUPUL NAȚIONAL DE EXPERTI PENTRU PPC (GNE)

CAPITOLUL 7: PLANUL DE ACȚIUNE PRIVIND INTERVENȚIA ÎN FOCAR ȘI DEPOPULAREA EXPLOATAȚIILOR

CAPITOLUL 8: RESURSE

CAPITOLUL 9: LABORATOARE DE DIAGNOSTIC

CAPITOLUL 10: PROGRAME DE INSTRUIRE A PERSONALULUI

CAPITOLUL 11: PROGRAME DE INFORMARE ȘI DE CONȘTIENTIZARE A POPULAȚIEI ȘI A FACTORILOR DE DECIZIE

CAPITOLUL 12: ELIMINAREA CADAVRELOR

A N E X E

ABREVIERI:
(Abbreviations)

ANSA: Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

MAIA: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

MM: Ministerul Mediului

DSSV: Direcția Supraveghere Sanitar Veterinară

I.P. CRDV: I.P. Centrul Republican de Diagnostic Veterinar

LDSA: Laboratorul de Diagnostic Sănătate Animală

GNE: Grupul Național de Experți

BT: Bluetongue

STSA: Subdiviziunea teritorială pentru siguranța alimentelor

CAER: Comisia Antiepidemiologică Excepțională Republicană

UE: Uniunea Europeană

UCD: Unitatea Centrală de Decizie

UOC: Unitatea Operațională Centrală

UCS: Unitatea Centrală de Sprijin

ULD: Unitatea Locală de Decizie

UOL: Unitatea Operațională Locală

ULS: Unitatea Locală de Sprijin

FVO: Food and Veterinary Office – Oficiul Alimentar și Veterinar (OAV) din cadrul Direcției generale Sănătate și Consumatori a Comisiei Europene

CAPITOLUL 1

PREVEDERI GENERALE

1.1. Definiții

În înțelesul prezentului Plan de contingență, se aplică următoarele definiții:

situația de urgență: eveniment excepțional, cu caracter nonmilitar, care prin amploare și intensitate amenință viața și sănătatea populației, mediul înconjurător, valorile materiale și culturale importante, iar pentru restabilirea stării de normalitate sunt necesare adoptarea de măsuri și acțiuni urgente, alocarea de resurse suplimentare și managementul unitar al forțelor și mijloacelor implicate;

situație de urgență epidemiologică veterinară: eveniment excepțional care afectează sănătatea publică, a animalelor și/sau cu impact economic deosebit de pe teritoriul Republicii Moldova care, prin amploare și intensitate, amenință sănătatea animală și siguranța alimentelor și, implicit, sănătatea populației și mediul înconjurător, iar pentru restabilirea stării de normalitate este necesară adoptarea de măsuri și acțiuni urgente, alocarea de resurse suplimentare importante și managementul unitar al forțelor și mijloacelor implicate în combaterea bolilor;

exploatație: orice incintă împrejmuită, cu unul ori mai multe adăposturi, sau orice loc în care sunt ținute animale

mediu sălbatic: locul/biotopul situat pe teritoriul Republicii Moldova, unde animalele sălbatice trăiesc în libertate;

focar de boală: exploatația sau locul situat pe teritoriul Republicii Moldova, în care se găsesc animale și în care s-a confirmat oficial unul sau mai multe cazuri de boală;

caz de boală: confirmarea oficială a oricărei boli transmisibile ale animalelor și zoonozelor, la unul sau mai multe animale;

confirmare oficială: atestarea prin buletin de analiză de confirmare a faptului că agentul patogen al unei boli este prezent în proba analizată;

alertă: activarea structurii operaționale a autorității competente centrale;

animale (animale domestice sau salbatice): animal - mamifere, păsări domestice și sălbatice, pești, albine, viermi de mătase, batracieni, moluște, gasteropode, crustacee și tunicate;

deținător de animale - orice persoană fizică sau juridică care are în responsabilitatea sa animale;

proprietar de animale: orice persoană fizică sau juridică care are în proprietate animale;

autoritate competentă centrală: Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

situație de risc pentru sănătate – pericol eventual de transmitere a unei boli la animale, mai mult sau mai puțin previzibil, cu efect asupra sănătății animale ori/și umane.

1.2. Obiective

Planul de contingență reprezintă un instrument important în pregătirea și abordarea unei epizootii care specifică măsurile naționale ce urmează a fi aplicate în combaterea BT.

Acest Plan de contingență stabilește cadrul legal în care se va interveni pentru controlul și combaterea BT în Republica Moldova. El descrie structurile strategice, tactice și de comandă ce vor interveni atât în cazurile de suspiciune, cât și în cele de confirmare a unui caz de BT.

Pentru buna îndeplinire a prevederilor acestui plan, trebuie să existe acces la dotări, echipamente, antiseptice și dezinfectante, produse biologice, personal și la alte materiale corespunzătoare necesare pentru eradicarea rapidă și eficientă a focarului de boală.

Prezentul Plan a fost elaborat pentru a îndeplini cerințele stipulate de HG nr. 1007 din 29.08.2008 „Cu privire la aprobarea unor norme sanitare veterinare” - Anexa nr.1 „Norma sanitară veterinară care stabilește măsuri de supraveghere a bolii limbii albastre” (în continuare Norma sanitar - veterinară), publicat: 05.09.2008 în Monitorul Oficial Nr. 167-168 art Nr: 1011, ce transpune în legislația națională Directivei 2000/75/CE a Consiliului din 20 noiembrie 2000 de stabilire a dispozițiilor specifice privind măsurile de combatere și de eradicare a febrei catarale ovine (Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, L 327, 22.12.2000, pag. 0074-0083).

Procedurile detaliate care vor fi adoptate de către serviciile veterinare, și personalul din teritoriu în eventualitatea unui focar de bluetongue, sunt stabilite în Manualul operațional pentru combaterea BT și fac parte din prezentul Plan de contingență.

Planul de Contingență pentru Bluetongue va fi revizuit și îmbunătățit ori de câte ori este necesar, cel puțin odata la fiecare 5 ani.

1.3. Date generale despre bluetongue

Bluetongue sau boala limbii albastre este o boală infectocontagioasă, o arboviroză specific rumegătoarelor, de severitate clinică variabilă, caracterizată prin inflamația mucoaselor, hemoragii la nivelul întregului organism și edeme.

Agentul etiologic este un virus din familia Reoviridae, genul Orbivirus.

Virusul este transmis prin intermediul vectorilor (insecte hematofage din Genul Culicoides), iar factorii naturali de mediu din Europa fac boala deosebit de dificil de controlat, aceasta fiind diagnosticată în țări limitrofe Republicii Moldova în anii anteriori și în prezent.

Durata viremiei la animalele infectate este importantă, având în vedere faptul că rumegătoarele viremice reprezintă sursele de virus pentru vectori și ulterior, pentru contaminarea animalelor sănătoase.

Perioada de incubație este în medie de 4 – 8 zile, durata acesteia fiind influențată de cantitatea de virus inoculată animalului receptiv.

Principalele semne clinice sunt hipertermia ($41^{\circ} - 42^{\circ} \text{ C}$), hiperemia mucoaselor bucală și nazală, salivația excesivă și jetajul seros. Treptat, secrețiile devin mucopurulente sau sangvinolente, formând, prin cruste la nivelul nărilor și botului.

Ulterior apar: edeme (buze, față, urechi, limbă, spațiul intermandibular), hemoragii sub formă de peteșii la nivelul mucoaselor zonei capului, rar, cianoza și edemațiere limbii, respirația devenind dificilă. Frecvent se pot produce complicații secundare (pneumonii, avort, torticolis).

Alte semne clinice cu relevanță pentru diagnostic pot să apară la nivel cutanat și al membrilor, precum și în starea generală prezentă a animalului.

Mortalitatea este variabilă, în funcție de situație, morbiditatea putând ajunge, uneori, la 100% din efectiv.

Având în vedere contextul epidemiologic favorabil la nivelul continentului european, se consideră că bluetongue reprezintă un pericol permanent pentru România, iar elaborarea unui plan de contingență devine obligatorie, pentru a putea acționa, cât mai rapid, în caz de epidemie.

CAPITOLUL 2 PREVEDERI LEGISLATIVE

2.1. Baza legală pentru controlul Bluetongue

Baza legală pentru controlul Bluetongue în Republica Moldova, o constituie:

- Legea nr. 221 din 19.10.2007 „Privind activitatea sanitar-veterinară”, (publicată: 14.03.2008 în Monitorul Oficial nr. 51-54, art nr: 153);

- Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 973 din 15.08.2016 cu privire la Comisiile antiepidemice excepționale, (publicat: 19.08.2016 în Monitorul oficial, nr. 265 - 276, art. Nr: 1056);

- Hotărîrea Guvernului nr. 1007 din 29.08.2008 „Cu privire la aprobarea unor norme sanitare veterinare” - Anexa nr.1 „Norma sanitară veterinară care stabilește măsuri de supraveghere a bolii limbii albastre”, (publicat: 05.09.2008 în Monitorul Oficial Nr. 167-168, art Nr: 1011);

- Hotărîrea Guvernului nr. 645 din 19.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a despagubirilor acordate proprietarilor

de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, *modificată prin Hotărîrea Guvernului nr. 309 din 21.03.16, MO 79-89/01.04.16 art.380;*

- Hotărîrea Guvernului nr. 369 din 12.06.2015 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția animalelor în momentul uciderii, (publicat: 19.06.2015 în Monitorul Oficial Nr. 150-159, art Nr: 412), care transpune Regulamentul (CE) nr. 1099/2009 al Consiliului din 24 septembrie 2009 privind protecția animalelor în momentul uciderii, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 303 din 18 noiembrie 2009;

- HG nr. 793 din 22.10.2012 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului, care transpune parțial Regulamentul (CE) 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe

- Ordinul nr. 51 din 04.03.2015 al ANSA „Cu privire la aprobarea Normei sanitar - veterinar privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor”;

- „Programul acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om și protecția mediului” este aprobat anual de către Directorul general ANSA.

2.2. Prevederi pentru domenii specifice

2.2.1. Notificarea cazurilor suspecte de Bluetongue

Notificarea internă a bluetongue se face conform Ordinului nr. 51 din 04.03.2015 al ANSA „Cu privire la aprobarea Normei sanitar - veterinar privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor”.

În conformitate cu acest Ordin, prezența sau suspiciunea bluetongue este notificată obligatoriu și imediat la autoritatea veterinară competentă prin Raport de notificare internă pentru suspiciune (în caz de suspiciune) și Raport de notificare internă pentru confirmare (cînd boala este confirmată).

2.2.2. Măsuri în caz de suspiciune la bluetongue

Restricțiile privind mișcarea rumegătoarelor, a produselor de proveniență, a cadavrelor animale, a persoanelor sau a materialelor din exploatațiile afectate sunt prevazute la cap. II al Normei sanitare –veterinare. Restricțiile dispuse în aceste cazuri sunt în conformitate cu HG nr. 1007 din 29.08.2008 „Cu privire la aprobarea unor norme sanitare veterinar” - Anexa nr.1 „Norma sanitară veterinară care stabilește măsuri de supraveghere a bolii limbii albastre”, cap. II.

2.2.3. Măsurile în cazul confirmării bluetongue

Impunerea restricțiilor asupra mișcării animalelor și instituirea măsurilor de control al bolii în orice exploatare infectată este prevăzută la cap. III, pct. 8 al HG nr.1007 din 29.08.2008 „Cu privire la aprobarea unor norme sanitare veterinare” - Anexa nr.1 „Norma sanitară veterinară care stabilește măsuri de supraveghere a bolii limbii albastre”.

Controlul trebuie axat pe mișcările de animale (rumegătoare din orice specie), a altor produse derivate de la rumegătoarele din interiorul zonelor de restricție (material seminal, ovule, embrioni) și asupra oricăror materiale suspecte de a fi vectori ai virusului bolii limbii albastre (mijloace de transport sau de ambalare care pot găzdui în crevase, falduri, nișe, grupuri de vectori infectați), pentru a ține focarul de boală sub control. Măsurile, în cazul confirmării bluetongue sunt descrise pe larg în Manualul Operațional pentru bluetongue.

2.2.4. Stabilirea zonelor de protecție și de supraveghere în cazul evoluției Bluetongue

Stabilirea zonelor de protecție și de supraveghere sunt prevăzute la cap. III, pct. 10 al HG nr.1007 din 29.08.2008 „Cu privire la aprobarea unor norme sanitare veterinare” - Anexa nr.1 „Norma sanitară veterinară care stabilește măsuri de supraveghere a bolii limbii albastre”.

Stabilirea zonelor de protecție și de supraveghere sunt prevăzute după alte criterii de distanță decât ale celorlalte boli din lista Organizației Mondiale pentru Sănătate Animală (OIE), ținând cont de marea difuzibilitate a bolii. Astfel, demarcarea zonelor trebuie să țină cont de factorii geografici, ecologici și epidemiologici legați de bluetongue și de măsurile de eradicare a acestei boli.

Zona de protecție se va întinde pe o rază de cel puțin 100 de km în jurul exploatare suspectate, iar zona de supraveghere se întinde încă pe o rază de cel puțin 50 de km, de la limita zonei de protecție și în care nu a fost efectuată vaccinarea contra bolii limbii albastre în timpul ultimelor 12 luni.

Atunci când zonele de protecție și de supraveghere sunt amplasate pe un teritoriu ce depășește granițele Republicii Moldova, Autoritatea Veterinară Centrală a țării noastre va coopera cu autoritatea veterinară competentă a statului vizat, pentru demarcarea celor două zone.

2.2.5. Planul măsurilor de supraveghere a bolii limbii albastre

Supravegherea bolii limbii albastre este obligatorie și este prevăzută la cap. IV al HG nr.1007 din 29.08.2008 „Cu privire la aprobarea unor norme sanitare

veterinare” - Anexa nr.1 „Norma sanitară veterinară care stabilește măsuri de supraveghere a bolii limbii albastre” și în „Programul acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om și protecția mediului”, aprobat anual prin Ordin de către Directorul general ANSA.

2.2.6. Curățenia, dezinfecția și dezinsecția

Modul în care se efectuează curățarea, dezinfecția și dezinsecția spațiilor folosite pentru a adăposti animalele bolnave, a împrejurimilor acestor adăposturi, a vehiculelor folosite pentru transport, a echipamentului folosit în exploatare și a tuturor lucrurilor care ar putea fi contaminate sunt incluse în Manualul Operațional pentru bluetongue.

Dezinfecția și dezinsecția se realizează numai cu substanțe dezinfectante care au autorizație de comercializare în RM, active pentru virusul bluetongue;

CAPITOLUL 3 COSTURILE COMBATERII BOLII

Cheltuielile financiare cu despăgubirea animalelor ucise în cadrul aplicării măsurilor de control pentru Bluetongue sunt reglementate de H.G. 645/2010 ce stabilește REGULAMENTUL privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării focarelor de boli transmisibile ale animalelor.

În scopul lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor ce implică sacrificarea sau uciderea acestora, se acordă despăgubiri proprietarilor pentru animalele sacrificate, ucise sau altfel afectate, în afara sumelor recuperate prin valorificarea produselor și subproduselor de la animalele sacrificate, ucise sau altfel afectate.

Plata despăgubirilor se efectuează din fondurile prevăzute în bugetul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în limita alocărilor pentru finanțarea anuală a măsurilor sanitar-veterinare de profilaxie, de supraveghere și de combatere a bolilor la animale, în valoarea de înlocuire a prețului de piață la data când a avut loc acțiunea de lichidare a focarelor de boală.

Beneficiari de despăgubiri sînt persoanele juridice și fizice proprietari de animale, în cazul în care animalele sînt deținute cu respectarea normelor legale în vigoare cu referire la declararea și înregistrarea obligatorie în Registrul de stat al animalelor și a cerințelor sanitar-veterinare, care au suportat pagube în urma aplicării acțiunilor de lichidare rapidă a focarelor de boli transmisibile prevăzute în anexa nr.1 la Regulamentul sus-mentionat.

Animalele care fac obiectul despăgubirilor trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- ✓ Să fie deținute cu respectarea normelor sanitar – veterinar în vigoare;
- ✓ Toate animalele din speciile bovine, ovine, caprine, porcine, cabaline, asini și a descendenților obținuți prin încrucișarea acestora, toate exploatațiile (gospodăriile) în care se întrețin sau se manipulează aceste animale, fie fermă, stână, târg, abator, vor fi identificate și înregistrate în Baza de Date a *Sistemului de Identificare și Trasabilitate a Animalelor (SITA)*, ce constituie Registrul de Stat al Animalelor.

Suma pierderii suportate de proprietar prin sacrificarea, uciderea sau afectarea în alt mod a animalului, la data când a avut loc acțiunea de lichidare a focarului de boală, se stabilește de către o comisie de evaluare, constituită din: reprezentantul direcției raionale/municipale pentru agricultură și alimentație, medicul veterinar oficial din cadrul STSA, primarul localității sau reprezentantul acestuia, cu participarea proprietarului de animale.

Fondurile bugetare de urgență se asigură pentru:

- a) în cazul acțiunilor de importanță deosebită ce se întreprind pentru lichidarea rapidă a focarelor de boli transmisibile, prin sacrificarea unor animale și prin alte măsuri ce se impun pentru prevenirea difuzării epizootiilor și pentru apărarea sănătății efectivelor de animale;
- b) sacrificarea unor animale și alte măsuri ce se impun pentru prevenirea epizootiilor și apărarea sănătății efectivelor de animale, în cazul acțiunilor de importanță deosebită prevăzute la lit. a) acestui punct;
- c) plata despăgubirilor ce i se cuvin proprietarului pentru animalele ucise;

În situații determinate de urgențe epizootice, conform Legii nr. 181 din 25.07.2014, privind finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale (*Art. 36 Fondul de rezervă și fondul de intervenție ale Guvernului*) se poate apela la fondul de urgență al Guvernului, pentru alocări financiare suplimentare pentru combaterea epizootiilor, destinat lichidării focarelor de boală.

În cazul în care este necesar personal suplimentar pe o perioadă determinată, cheltuielile ocazionate de plata manoperei, diurnei, transportului, cazării, ore suplimentare etc, se va face din Fondul de intervenție – pentru finanțarea cheltuielilor urgente legate de înlăturarea consecințelor calamităților naturale, în caz de epidemii, precum și în alte situații excepționale.

Managementul Personalului implicat în controlul bolilor se face la nivelul ANSA;

Costurile cu echipamentele, ustensilele și materialele consumabile pentru intervenții în caz de urgență se face din Fondul de intervenție pentru combaterea epizootiilor.

Se mai suportă din fondul de intervenție pentru combaterea epizootiilor următoarele activități:

- ✓ Prelevarea de probe suplimentare în cadrul aplicării măsurilor de control al bolii și transportul acestora la laborator;
- ✓ Sacrificarea, transportul carcaselor, transportul și distrugerea materialelor contaminate;
- ✓ Cheltuielile ocazionate de elaborarea programului de intervenție în situații de necesitate și, în general, toate cheltuielile de pregătire a operațiunilor sunt finanțate din fondurile bugetare destinate serviciilor veterinare pentru activități curente;
- ✓ Costurile privind vaccinarea de urgență (necesitate) a animalelor;
- ✓ Costurile privind operațiunile de curățenie, sanitație, dezinsecție, deratizare.

CAPITOLUL 4

LANȚUL DE COMANDĂ ȘI STRUCTURI ADMINISTRATIVE DE COMBATERE A BLUETONGUE (CNCB-CLCB)

4.1. Structuri administrative la nivel central

În cazul evoluției unor epizootii majore, la nivelul Comisiei Antiepidemice Excepționale Republicane se constituie *Centrul Național de Combatere a Bolilor*.

Centrul Național de Combatere a Bolilor (CNCB) are în componență trei paliere (subunități) guvernamentale, după cum urmează:

- **Unitatea Centrală de Decizie (UCD)** în această structură intră: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul de Interne, Ministerul Mediului, Ministerul Sănătății, Ministerul de Finanțe, Ministrul transporturilor și infrastructurii drumurilor, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
- **Unitatea Operațională Centrală (UOC)** alcătuită din subdiviziuni ale ANSA, cu rol de implementare al deciziilor adoptate în Unitatea Centrală de Decizie;
- **Unitatea Centrală de Sprijin (UCS)**, în care intră alte ministere care pot acorda ajutor, în cazul evoluției unor boli majore la animale.

4.2. Lanțul de Comandă la nivel central

La nivel central (guvernamental), conducătorul Lanțului de Comandă în controlul bolilor la animale este **Viceprim - ministrul**, președintele **Comisiei Antiepidemice Excepționale Republicane**, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 973 din 15.08.2016 Cu privire la comisiile antiepidemice excepționale (publicat 19.08.2016 în Monitorul Oficial Nr. 265-276 art Nr: 1056);

Adjunctul conducătorului Lanțului de Comandă, în cazul epizootiilor, este Directorul General al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din Republica Moldova.

Adjunctului Lanțului de comandă i se subordonează activitatea Unității Operationale Centrale, activitate legiferată prin Ordin al Directorului general al ANSA. Această structură este responsabilă de elaborarea cadrului normativ pentru toate activitățile ce țin de competența autorității sanitar-veterinare competente la nivel central. Tot directorului general al ANSA i se subordonează activitatea Centrului Republican de Diagnostic Veterinar (în continuare - I.P. CRDV) care este responsabil de diagnosticul Bluetongue în laborator.

Unitatea Centrală de Sprijin se subordonează Unității Centrale de Decizie și îndeplinește atribuțiile stabilite de aceasta.

Centrul Național de Combatere a Bolii se convoacă la prima suspiciune a unei boli nou emergente în teritoriu sau la confirmarea ei. Membrii Centrului se vor întruni în incinta ANSA.

Directorul general Adjunct pe compartimentul sanitar-veterinar este responsabil de convocarea CNCB.

Diagrama Lanțului de Comandă este prezentată în Anexa nr.1

4.3. Atribuțiile CNCB pentru Bluetongue

În conformitate cu prevederile normei sanitare veterinare pentru controlul Bluetongue, sarcinile CNCB sunt următoarele:

- ✓ conduce și monitorizează operațiunile centrelor locale de control al bolii;
- ✓ definește măsurile de control necesare;
- ✓ asigură aplicarea promptă și eficientă a măsurilor prevăzute în legislația de control al Bluetongue de către centrele locale de combatere al bolii;
- ✓ dispune efectuarea de studii epidemiologice asupra bolii;
- ✓ mobilizează personalul și alte resurse la centrele locale de combatere al bolii;
- ✓ furnizează informații pentru Comisie, alte state membre, organizații veterinare naționale, autorități naționale și organisme agricole și comerciale;
- ✓ dacă este cazul, analizează organizarea vaccinării de urgență și definirea zonelor de vaccinare;
- ✓ menține legătura cu laboratoarele de diagnosticare;
- ✓ menține legătura cu presa și alte mijloace mass-media cu privire la informarea populației în legătură cu măsurile de control și combatere a bolilor;

- ✓ menține legătura cu organele de poliție pentru a asigura aplicarea măsurilor legale specifice.

4.4. Membrii și sarcinile subunităților CNCB

Diagrama CNCB este prezentată în Anexa nr. 2.

4.4.1. Unitatea Centrală de Decizii (UCD)

Este o structură cu rol de decizie, coordonare și control a Centrului Național de Combatere a Bolilor și este compusă din reprezentanți ai ministerelor și ai celorlalte instituții publice centrale desemnate în Comisia Antiepidemiologică Excepțională Republicană. UCD este condusă de un viceprim – ministru.

Ea are următoarele atribuții principale:

- a. definirea și stabilirea strategiei de control și de combatere a bolilor;
- b. coordonarea activităților de colaborare dintre autoritățile și instituțiile publice cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență;
- c. emiterea deciziilor și a instrucțiunilor, în condițiile legii;
- d. analizarea informațiilor primite din teritoriu și transmise prin intermediul Unității operaționale centrale (UOC).

4.4.2. Unitatea Operațională Centrală (UOC)

Unitatea operațională centrală este condusă de directorul general ANSA. Adjunctul șefului UOC este șeful Direcției Supraveghere Sanitar-Veterinara din cadrul ANSA.

UOC are următoarele atribuții:

- a. centralizarea și evaluarea informațiilor primite din teritoriu și transmiterea lor către UCD;
- b. notificarea internă și internațională a bolii;
- c. transmiterea către centrele locale de combatere a bolilor a deciziilor și a instrucțiunilor emise potrivit legii și urmărirea implementării lor;
- d. verificarea corectitudinii aplicării măsurilor de control și combatere a bolii de către centrele locale de combatere a bolilor;
- e. colaborarea cu autoritățile și instituțiile publice competente la nivel teritorial cu privire la planificarea măsurilor de control și combatere a bolii;

- f. colaborarea cu instituțiile din țările limitrofe și din lume în ceea ce privește combaterea bolilor;
- g. evaluarea experienței a altor state cu privire la combaterea bolilor;
- h. organizarea și realizarea de întruniri în vederea perfecționării, prin schimburi de experiență, a personalului cu atribuții în controlul și combaterea bolilor;
- i. asigurarea sprijinului tehnic de specialitate sanitar-veterinar necesar pentru intervenție în focarele de boală, precum și la punctele de frontieră și dispunerea măsurilor necesare conform competențelor;
- î. alte atribuții legate de controlul și combaterea bolilor.

4.4.2.1. Sarcinile Sefului Direcției Supraveghere Sanitar-Veterinara

- a. stabilește și pregătește întâlnirile, prezentările și misiunile cu FVO și țările terțe în ceea ce privește boala care evoluează în teren;
- b. monitorizează evoluția bolii și în alte țări, după cum este necesar;
- c. se asigură că notificarea internațională inițială este făcută în termen;
- d. ține legătura cu OIE și țările terțe, după notificarea inițială;
- e. participă la întâlnirile UCD;
- f. participă la întâlnirile CNCB;
- g. consiliază asupra strategiilor și opțiunilor de combatere și control al bolii;
- h. supervizează și consiliază activitățile în domeniul de ecarisare, dezinfecție și control al mișcărilor;
- i. consiliază conducerea CNCB asupra evenimentelor semnificative, a tendințelor și predicțiilor;
- î. reactualizează periodic rapoartele pentru CNCB și Cabinetul Primului Ministru;
- j. participă, din partea Guvernului, la conferințele de presă și dă interviuri în media când este necesar;
- k. se asigură că sunt disponibile resursele de personal și materiale necesare bunei funcționari a CNCB;

1. se asigură că bunăstarea personalului implicat în combaterea focarelor este respectată.

4.4.3. Unitatea Centrală de Sprijin

Membri:

- Consultanți și reprezentanți din domenii specifice ale Ministerelor și organizațiilor relevante;
- Personal administrativ suplimentar.

Sarcini:

- Comunicarea efectivă și eficientă cu celelalte părți ale CNCB;
- Administrarea resurselor de la nivelul CNCB.

4.5. Structuri administrative și Lantul de Comanda la nivel local

La nivel local, prin dispoziții ale Președinților Consiliilor Raionale sau Municipale se constituie Centrele Locale de Combatere a Bolilor (CLCB).

În componența CLCB, intră:

- **Unitatea Locală de Decizie (ULD).** Este condusă de Președintele Consiliului raional sau municipal, care îl are ca adjunct pe șeful STSA. În componența ULD mai intră: subdiviziunile teritoriale pentru siguranța alimentelor raionale, direcțiile pentru situații excepționale, inspectoratele teritoriale de Poliție, direcțiile agricole, inspectoratele ecologice raionale etc.
- **Unitatea Operațională Locală (UOL).** Este condusă de șeful subdiviziunii teritoriale pentru siguranța alimentelor care are în componență secțiile pentru sănătatea și bunăstarea animală.
- **Unitatea Locală de Sprijin (ULS)** se află în subordinea reprezentanților Cancelariei de Stat care răspund la comanda Președintelui Consiliului Raional sau municipal. Din ULS, fac parte primăriile localităților din raion sau municipiu.

Diagrama CLCB este prezentată în Anexa nr. 3.

4.6. Responsabilitățile CLCB

CLCB are următoarele responsabilități generale:

a. implementarea strategiei de control și combatere în cazul suspiciunii sau confirmării bolii, a evoluției focarelor de boală;

b. efectuarea investigației clinice imediate în cazul suspiciunilor de boală, recoltarea și transportarea probelor către laboratorul de diagnostic, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

- c. notificarea suspiciunilor de boală către ANSA, cât mai curând posibil;
- d. declararea bolii după primirea confirmării diagnosticului în laborator a acesteia;
- e. stabilirea zonelor de protecție și a celor de supraveghere, stabilirea restricțiilor și eliberarea deciziilor de restricție către deținătorii de animale și a informărilor către restul populației;
- f. închiderea târgurilor de animale din interiorul zonelor de protecție și a celor de supraveghere și păstrarea legăturilor cu poliția pentru monitorizarea mișcării animalelor și a materialului seminal, ovulelor și embrionilor;
- g. în cazul suspiciunii de boală în raioanele limitrofe, stabilirea legăturii cu CNCB și cu Subdiviziunile teritoriale pentru siguranța alimentelor din raionul/municipiul afectat, raioane vecine, pentru determinarea demarcării zonelor de protecție și a zonelor de supraveghere comune;
- h. efectuarea imediată a recensământului speciilor receptive la boala diagnosticată în exploatațiile populației sau în exploatațiile comerciale aflate în interiorul zonelor de protecție și supraveghere, precum și în exploatațiile de contact;
- i. stabilirea măsurilor de control al bolii în exploatațiile infectate și anume:
- ✓ instituirea de restricții asupra exploatațiilor;
  - ✓ evaluarea animalelor ce urmează a fi ucise în vederea compensării;
  - ✓ uciderea animalelor;
  - ✓ distrugerea cadavrelor rezultate;
  - ✓ distrugerea furajelor suspecte de contaminare;
  - ✓ curățarea și dezinsecția incintelor, spațiilor și a echipamentelor folosite;
  - ✓ deratizarea și dezinsecția;
- î. identificarea exploatațiilor cu specii receptive la boală;
- j. inspectarea efectivelor de animale receptive din zonele de protecție și din zonele de supraveghere cât mai curând posibil după confirmarea bolii;
- k. înregistrarea datelor colectate cu ocazia anchetelor epidemiologice, a certificatelor de mișcare emise în perioada anterioară confirmării bolii de către medicii veterinari oficiali, a personalului și a echipamentului folosit, înscrierea în jurnalul zilnic al epidemiei a evenimentelor din exploatațiile infectate precum și a activităților realizate de CLCB.

CLCB este condus de Președintele Consiliului Raional/Municipal.

În îndeplinirea sarcinilor, el este asistat de către șeful secției sănătate animală din cadrul subdiviziunilor teritoriale ANSA ale cărui sarcini sunt următoarele:

- Menține lista focarelor de boală;

- Monitorizează procedurile de evaluare a animalelor, uciderea, ecarisarea, curățarea și dezinfectia și repopularea exploatațiilor;
- Confruntă datele din rapoartele zilnice către CLCB;
- Menține o listă a numărului de focare, tipurile de exploatații și efectivele de animale pe specii, care au fost sacrificate/ucise și a celor care urmează să fie sacrificate/ucise;
- Menține o listă a amplasamentelor infectate, a tipurilor de ferme pe specii, la care s-a efectuat ecarisarea, precum și a celor care urmează să fie ecarisate;
- Menține o listă a amplasamentelor infectate în care au fost efectuate operațiunile de curățenie și dezinfectie, în vederea stabilirii datelor la care se vor ridica măsurile de restricție;
- Emite note de serviciu, când este cazul.

4.6.1.Sarcinile ULD

- a. stabilește planul de acțiune pentru controlul bolii, în conformitate cu prevederile legale și recomandările primite de la UCD, îl aprobă și popularizează;
- b. analizează periodic situația sanitară veterinară de pe teritoriul raionului/municipiului și stabilește măsuri pentru îmbunătățirea acesteia;
- c. identifică mijloacele necesare uciderii și personalul calificat în acest sens;
- d. în cazul în care nu există capacitate de distrugere a cadavrelor, identifică terenurile adecvate pentru incinerarea/ingroparea animalelor ucise, obținând autorizațiile de mediu necesare acestei activități;
- e. monitorizează implementarea planului de acțiune;
- f. stabilește responsabilități pentru membrii UOL, pe sectoare de activitate și zone teritoriale;
- g. analizează periodic evoluția epizootiei, progresele controlului bolii și eficiența acțiunilor întreprinse, luând măsurile ce se impun în completarea lor;
- h. identifică mijloacele tehnice, utilajul, sursa de carburant etc, necesare intervenției în focar;
- i. accesează foderile de rezerva ale Guvernului necesare intervenției pentru aplicarea măsurilor de control în focar.

4.6.2. Sarcinile UOL

Unitatea operatională locală se constituie la nivelul subdiviziunii teritoriale pentru siguranța alimentelor, prin Ordin al sefului subdiviziunii și trebuie să cuprindă trei compartimente: **compartimentul epidemiologie, compartimentul aprovizionare și resurse (umane și materiale) și compartimentul operativ** care este constituit din echipele de intervenție în focar.

Compartimentul epidemiologie

Șef compartiment: Șef secție sănătate și bunăstare animală din cadrul STSA.

Sarcini:

a. Efectuarea investigațiilor epidemiologice în exploatarea afectată și cele de contact și anume:

- ✓ instituirea de restricții asupra exploatarea;
- ✓ evaluarea animalelor ce urmează a fi ucise în vederea compensării;
- ✓ uciderea animalelor;
- ✓ distrugerea cadavrelor rezultate;
- ✓ distrugerea furajelor suspecte de contaminare;
- ✓ curățarea și dezinsecția incintelor, spațiilor și a echipamentelor folosite;
- ✓ deratizarea și dezinsecția;

b. Evaluarea investigațiilor epidemiologice;

c. Menține lista focarelor de boală;

d. Identifică exploatarea cu animale și efectuează recensământul speciilor receptive la Bluetongue diagnosticată în exploatarea populației sau în exploatarea comerciale aflate în interiorul zonelor de protecție și supraveghere, precum și în exploatarea de contact;

e. Efectuează investigația epidemiologică, înregistrează datele colectate cu ocazia investigațiilor epidemiologice, a certificatelor de mișcare emise în perioada anterioară confirmării bolii de către medicii veterinari oficiali (inspectorii raionali), a personalului și a echipamentului folosit etc.

f. Elaborează hărțile GIS ale zonelor de protecție și de supraveghere ale focarului;

g. Stabilirea zonelor de control (protecție și supraveghere), inclusiv a restricțiilor;

h. Întocmirea documentației privind stabilirea zonelor de protecție și supraveghere;

i. monitorizează datele din rapoartele zilnice transmise către CLCB;

Compartimentul aprovizionare și resurse (umane și materiale)

Șef compartiment: Șef adjunct STSA;

Adjunct: Șef serviciu finanțe și contabilitate a STSA.

Sarcini:

- ✓ Asigurarea personalului intern și extern (veterinari, evaluatori, echipa de ucidere a animalelor) și cazarea acestora;
- ✓ Emiterea de decizii pentru asigurarea personalului;

- ✓ Asigurarea necesarului de materiale (echipamente, reactivi, dezinfectanți, medii de transport, combustibil etc) prin contractele deja existente și din alte surse;
- ✓ Pregătirea depozitelor suplimentare de materiale;
- ✓ Aprovizionarea cu alimente a personalului de intervenție;
- ✓ Aprovizionează cu materiale de intervenție echipele din focar;
- ✓ Furnizarea de agregate electrice de rezervă;
- ✓ Asigurarea condițiilor adecvate pentru curățarea și dezinfectarea personalului și a materialelor la fața locului;
- ✓ Încheierea contractelor de munca și asigurarea onorariilor pentru plata personalului de specialitate și auxiliar;
- ✓ Pregătirea unui punct de colectare pentru materiale, inclusiv echipamente (dotări) în funcție de caz;
- ✓ Realizarea pregătirilor necesare pentru alte costuri și cheltuieli.

Compartimentul operativ

Responsabil de compartiment: Medic veterinar oficial DRSA/DMSA.

Sarcini:

- a. Alcatuiește echipele de monitorizare ale stării de sănătate ale animalelor din zona de restricție și inspectează efectivele de animale receptive din zonele de protecție și de supraveghere cât mai curând posibil după confirmarea bolii;
- b. În urma luării deciziei în CNCB sau CLCB privind uciderea animalelor din exploatații, alcătuiește echipele operative și le transmite Ordinul de ucidere.
- c. Stabilirea priorităților de intervenție;
- d. În cazul în care hotărăște vaccinarea de urgență, alcătuiește echipele de vaccinare, le instruește și le asigură materialele necesare activității de vaccinare;
- e. Stabilirea zonelor pentru aplicarea vaccinării de necesitate dacă este cazul;
- f. Aplicarea planurilor de efectuare a vaccinării de necesitate în zonele stabilite și aprobate;
- g. Stabilirea punctelor de dezinfecție la intrarea și ieșirea din localitate;
- h. Contractează, din personalul existent la nivelul raionului/municipiului echipele necesare de intervenție în teren și monitorizează procedurile de evaluare a animalelor, ucidere, ecarisare, curățare, dezinfecție și repopulare a exploatațiilor;
- i. dispune reactualizarea zilnică a listei focarelor, a exploatațiilor cu specii receptive și a efectivelor de animale pe specii, sacrificate/ucise și a celor care urmează să fie sacrificate/ucise;

Î. dispune reactualizarea zilnică a listei focarelor în care au fost efectuate operațiunile de curățenie și dezinfecție, în vederea stabilirii datelor la care se vor ridica măsurile de restricție;

4.6.2.1. Echipe implicate în controlul Bluetongue de la nivelul UOL, compartimentul operativ

Calculul de persoane este stabilit pentru componența unei singure echipe; numărul de membri din echipă depinde de mărimea exploatației în care sunt aplicate măsurile de control.

Sunt constituite atâtea echipe câte sunt necesare în funcție de mărimea focarului și de necesarul de personal pentru aplicarea măsurilor de control.

a. Echipele de evaluare a animalelor

Au sarcina de a evalua pierderile suferite de proprietar în urma uciderii animalelor în scop de diagnostic, la suspiciune, ori a confirmării bolii.

În componența (Comisiei) echipei de evaluare intră reprezentantul direcției raionale/municipale pentru agricultură și alimentație, medicul veterinar oficial din cadrul STSA, primarul localității sau reprezentantul acestuia.

Echipele sus-menționate analizează și aprobă valoarea de înlocuire a animalului în funcție de valoarea genetică, zootehnică, de sex, vârstă, greutate, starea fiziologică, categoria de producție, la prețul pieței la data când a avut loc acțiunea de lichidare a focarului de boală, și de valoarea unitară medie calculată pe baza sumei totale a despăgubirii pentru animalele ucise.

b. Echipele de ucidere

În cazul în care uciderea nu se execută cu personal aparținând unor firme specializate, la nivelul UOL se organizează echipe de ucidere alcătuite din personalul identificat de fiecare subdiviziune teritorială ale ANSA, în cadrul Planului de contingență adoptat la nivel raional/municipal.

Personalul care ucide animalele, precum și cel care direcționează și contenționează animalele trebuie să fie instruit conform prevederilor HG nr. 369 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția animalelor în momentul uciderii (Publicată: 19.06.2015 în Monitorul Oficial Nr. 150-159 art Nr: 412), care transpune Regulamentul (CE) nr. 1099/2009 al Consiliului din 24 septembrie 2009

privind protecția animalelor în momentul uciderii, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 303 din 18 noiembrie 2009.

Componența unei echipe de ucidere este următoarea:

- ✓ 1 veterinar care planifică și conduce activitățile de ucidere;
- ✓ 1 asistent pentru întocmirea evidențelor animalelor ucise;
- ✓ 2 - 3 persoane pregătite pentru asomarea și uciderea animalelor și care dețin certificat de competență în acest scop;
- ✓ 2-4 personal ajutător cu competențe în dirijarea, manipularea și imobilizarea animalelor;
- ✓ 2 - 3 persoane pentru degajarea adăpostului și încărcarea animalelor în mijloacele de transport;
- ✓ 2 - 3 persoane pentru transportul cadavrelor la locul stabilit (la fabrica de neutralizare sau la locul de îngropare);

Numărul de membri din echipă depinde de mărimea exploatației în care sunt aplicate măsurile de control.

c. Echipa de dezinsecție, dezinsecție și deratizare

În cazul în care dezinsecția, dezinsecția și deratizarea nu se execută cu personal aparținând unor firme specializate, la nivelul UOL se organizează echipe DDD alcătuite din personalul identificat de fiecare subdiviziune teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în cadrul Planului de contingentă adaptat la nivel raional/municipal.

Componența unei echipe DDD este următoarea:

- ✓ 1 - 3 persoane specializate în activitățile de DDD;
- ✓ 2 - 3 persoane care să supravegheze funcționalitatea dezinfectoarelor rutiere și să asigure schimbul soluțiilor dezinfectante. Acest personal poate face parte din rândul altor structuri administrative parte a CLCB (carabinieri, pompieri, armată etc);

d. Echipa de monitorizare a implementării măsurilor de control

Din această echipă fac parte inspectorii veterinari raional/municipali de la nivelul subdiviziunii teritoriale a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

e. Echipa pentru construcția dezinfectoarelor rutiere

Din această echipă fac parte 4-6 persoane din administrația locală parte a CLCB, cu atribuții în situațiile de urgență (carabinieri, pompieri, armată etc.).

f. Echipa pentru investigația epidemiologică și pentru examinarea clinică a efectivelor din zonele de restricție

Din echipa de examinare clinică a animalelor din zonele de restricție fac parte:

- ✓ 1-2 veterinari;
- ✓ 1 asistent veterinar pentru înregistrarea datelor.

4.6.3. Unitatea Locală de Sprijin

ULS are în componență reprezentanți ai primăriilor comunităților afectate și reprezentanți ai celorlalte structuri implicate în controlul bolii la nivel local.

Sarcina ULS este să asigure personalul auxiliar, materialele, mijloacele și logistica necesare CLCB pentru a-și îndeplini sarcinile.

CAPITOLUL 5 COOPERAREA ÎNTRE CNCB, CLCB ȘI ALTE AUTORITĂȚI

Gestionarea, controlul și eradicarea focarelor de boală solicită răspunsul coordonat al ANSA, împreună cu alte autorități și organisme ale statului parte componentă a CNCB ori CLCB.

În funcție de mărimea și extinderea focarului, următorii parteneri operaționali vor fi implicați în cooperarea cu ANSA în activitățile de combatere ca răspuns la confirmarea unui focar.

5.1. Ministere și organizații guvernamentate cu rol cheie

5.1.1. Ministerul Mediului și Inspectoratele teritoriale ecologice

MM este structura administrativă publică pentru protecția și îmbunătățirea mediului în Republica Moldova. La nivel raional/municipal, politica MM este implementată prin Agențiile Ecologice cu Centrele de Investigații Ecologice (Chișinău, Bălți, Cahul, UTA Găgăuzia) și Inspectoratele raionale ecologice.

Inspectoratele teritoriale ecologice are rolul cheie de a autoriza activitățile cu impact potențial asupra mediului și de a asigura conformarea cu prevederile legale.

În timpul focarelor de boală, Inspectoratele raionale ecologice vor conlucra cu autoritățile locale veterinare, acordând sprijin pentru minimalizarea impactului pe care îl au activitățile de eradicare a unui focar asupra mediului și vor identifica

soluții pentru ecarisarea alternativă, acolo unde metodele de ecarisare convenționale nu pot fi aplicate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

MM și Agențiile Ecologice / Inspectoratele raionale ecologice au următoarele sarcini:

- ✓ să participe la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor la vârf și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de aplicare în focarul de boală;
- ✓ acordarea de consultanță CNCB și CLCB, în special în ceea ce privește opțiunile de distrugere a cadavrelor în zona de interes, prin îngropare, sau prin ardere, apoi îngropare;
- ✓ identifică și aprobă terenurile de pe raza raionului/municipiului care pot servi neutralizării alternative;
- ✓ stabilirea terenurilor și a suprafețelor unde pot fi desfășurate acțiuni de denaturare a dejecțiilor și gunoierului și/sau oricăror alte materiale contaminate;
- ✓ acolo unde este cazul, execută analiza de risc privind impactul activităților de recuperare a terenurilor folosite pentru îngroparea cadavrelor și deversarea apelor reziduale rezultate în urma combaterii focarului;
- ✓ consiliază în probleme privind prevenirea poluării în urma operațiunilor de curățare și dezinfecție;
- ✓ monitorizează impactul pe care îl au activitățile de control al focarelor de boală asupra mediului.
- ✓ monitorizează impactul pe care îl au activitățile de control al focarelor de boală asupra mediului, în directă cooperare cu Ministerul Mediului;
- ✓ sancționează încălcarea prevederilor legale privind protecția mediului, prevenirea riscurilor și limitarea amenințărilor de ordin ecologic, respectiv poluarea resurselor de apă, a aerului, diminuarea fertilității solului în timpul activității de control al focarelor de boli majore;
- ✓ controlează activitățile cu impact asupra mediului înconjurător, și aplică sancțiuni contravenționale prevăzute de legislația în domeniul protecției mediului;
- ✓ controlează modul de respectare a legislației de mediu privind ariile naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei, faunei

sălbatică și acvaculturii în activitatea de control al focarelor de boli majore;

- ✓ urmărește respectarea condițiilor din autorizația de mediu în activitatea de control al focarelor de boli majore.

În timpul evoluției focarelor de boală, Agențiile Ecologice / Inspectoratele raionale ecologice Inspectoratele teritoriale ecologice vor furniza, acolo unde este cazul, persoane de legătură cu nivelele de legătură strategic (ANSA), tactic (CNCB) și operațional (CLCB).

5.1.2. Ministerul Afacerilor Interne (MAI)

Ministrul Afacerilor Interne este parte a CNCB. Structurile lui teritoriale asigură paza obiectivelor și sprijină autoritățile în aplicarea măsurilor de control al Bluetongue.

5.1.2.1. Inspectoratul General, și Carabinierii

Rolul forțelor de poliție și carabinierii în combaterea focarelor de boală este de a menține ordinea publică și de a proteja personalul veterinar în timpul aplicării măsurilor de control, acolo unde proprietarul se opune intervenției. Implicarea este dependentă de severitatea și de natura cerințelor.

Sarcinile forțelor de poliție și ale carabinierilor sunt:

- ✓ să participe la întrunirile CNCB/ CLCB, prin reprezentanții lor la vârf și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de aplicare în focarul de boală.
- ✓ să conlucreze strâns cu autoritățile locale pentru a controla mișcările de animale și pentru respectarea restricțiilor în zonele de control a bolii, stabilite de CLCB;
- ✓ să furnizeze consultanță autorităților veterinare în gestionarea și coordonarea incidentelor majore;
- ✓ să supravegheze, în colaborare cu autoritățile locale, respectarea restricțiilor asupra mișcărilor de animale în zonele de protecție și de supraveghere;
- ✓ să furnizeze sprijin în urgențe, în mod special la obținerea permisului de acces în exploatații (ferme/curți);
- ✓ să participe la instalarea barierelor pe drumurile de acces, acolo unde restricțiile o cer;

- ✓ să gestioneze perturbările liniștii publice ce pot apărea la locurile de neutralizare a cadavrelor și de impunere a restricțiilor de mișcare a animalelor;
- ✓ să ajute la oprirea și verificarea în trafic a legalității și respectarea prevederilor HG nr. 793 din 22.10.2012 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului, care transpune parțial Regulamentul (CE) 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe;
- ✓ să participe la supravegherea operațiunilor de neutralizare prin incinerare la fața locului, ca metodă alternativă și ia măsuri pentru a preîntâmpina eventualele incendii.

5.1.2.2. Poliția de Frontieră

Rolul Poliției de Frontieră în evoluția focarelor de boli majore este:

- ✓ să participe la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor la vârf și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de adoptare în focarul de boală.
- ✓ să controleze, la punctele de trecere ale frontierei de stat, legalitatea și circulația transporturilor de animale susceptibile, precum și mărfurile alimentare interzise din bagajele călătorilor.

Să notifice autoritățile veterinare locale sau centrale despre cazurile pe animale sălbatice receptive la Bluetongue găsite bolnave sau moarte, în timpul patrulărilor pe care le execută în zonele de frontieră.

5.1.2.3. Serviciul Protecție Civilă și Situații Excepționale (SPC și SE) și Direcțiile raionale/municipale pentru Situații Excepționale (DSE)

Sarcinile SPC și SE și a structurilor subordonate în controlul bolilor majore sunt:

- ✓ participă la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor la vârf și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de adoptat în focarul de boală.
- ✓ coordonează acțiunile angajaților proprii (DSE, pompieri etc) implicate în managementul situațiilor de urgență;
- ✓ asigură logistica intervenției structurilor proprii și pune la dispoziția altor structuri tehnică, materiale și echipamente, dacă le deține;
- ✓ contribuie la construirea și supravegherea filtrelor de dezinfecție rutiere;

- ✓ participă la supravegherea operațiunilor de neutralizare prin incinerare la fața locului, ca metodă alternativă și ia măsuri pentru a preîntâmpina eventualele incendii.
- ✓ asigură alte operațiuni din categoria “situațiilor de urgență” identificate în cadrul CLCB, ca necesare în controlul bolii.

5.1.3. Consiliile locale și primăriile (raionale, municipale și orășenești)

Consiliile locale și primăriile sunt parteneri operaționali în răspunsul la focarele de boală, ca unități locale de sprijin. Ele joacă un rol cheie în întărirea și implementarea strategiilor de control al bolii și sunt implicate în accesul rapid la resursele locale (echipamente). Ele joacă, de asemenea, un rol semnificativ în furnizarea de sprijin pentru educarea populației la nivel local.

În timpul unui focar, primăriile locale vor asista UOL cu personal, vehicule, logistică și spații, la solicitarea CLCB. Nivelul asistenței va depinde de circumstanțele locale și de presiunile care pot apărea.

Sarcina primăriilor locale este să:

- ✓ colaboreze cu reprezentanți ai poliției locale la instalarea semnelor și panourilor de avertizare pe căile de acces din zonele de protecție și de supraveghere și în jurul fermelor/curților unde boala a fost confirmată. Aceste afișe se vor instala și pe drumurile ce delimitează granițele zonelor de protecție și de supraveghere.
- ✓ participă la evaluarea animalelor, în vederea despăgubirii acestora;
- ✓ acordă sprijin, în cazul neutralizării alternative a teritoriului, prin identificarea și punerea la dispoziție a terenurilor pentru incinerare/îngropare;
- ✓ pune la dispoziție utilajele și sprijină cu personal activitățile referitoare la încărcare, săpare, astupare etc. ce se pot ivi în activitatea de neutralizare alternativă;
- ✓ colaborează cu reprezentanți ai poliției locale în sprijinirea activităților de pază a obiectivelor, dacă este cazul.

CAPITOLUL 6 GRUPUL NATIONAL DE EXPERTI PENTRU BLUETONGUE (GNE)

6.1. Sarcini ale GNE

GNE reprezintă un organism cu rol consultativ, alcătuit din experți în domeniul legislației naționale și europene privind combaterea bolilor majore.

Experții din GNE pot fi recrutați din rândurile experților privați în combaterea bolilor, ori, dacă acest lucru nu este posibil, din rândul experților din administrația veterinară centrală și de la nivelul raioanelor/municipiilor care au o bogată experiență în controlul bolilor.

GNE se constituie prin ordin al Directorului general al ANSA și se întrunește ori de câte ori este necesar în timpul evoluției unui focar sau caz, ori în perioada de liniște epidemiologică.

Atribuțiile Grupului Național de Experți:

- ✓ Să asigure expertiză în domeniile solicitate și să sprijine autoritatea veterinară centrală în activitățile de pregătire pentru abordarea situațiilor de urgență;
- ✓ Să-i consilieze pe Șeful subdiviziunilor teritoriale pentru siguranța alimentelor și autoritățile publice locale în ceea ce privește conduita de intervenție și metodele de abordare a focarului de boală, în funcție de extinderea acestuia și de realitatea din teren;
- ✓ Să-i consilieze pe Șeful subdiviziunilor teritoriale pentru siguranța alimentelor și autoritățile publice locale cu privire la stabilirea zonelor de restricție (protecție și supraveghere) și a amplasării punctelor de dezinfecție pe drumurile de acces către exploatații;
- ✓ Să-i consilieze pe Șeful subdiviziunilor teritoriale pentru siguranța alimentelor și autoritățile publice locale cu privire la metodele cele mai potrivite referitoare la ucidere și la eliminarea – neutralizarea cadavrelor;
- ✓ Să analizeze datele obținute din investigațiile epidemiologice și să ajute la stabilirea sursei de infecție a bolii.

6.2. Componenta Grupului Național de Experți pentru Bluetongue

1. Șeful Direcției Supraveghere Sanitar – Veterinare, ANSA
2. Șeful secției sănătatea și bunăstarea animalelor , ANSA
3. Șeful serviciului epidemiologie și situații de criză, ANSA
4. Șeful serviciului de monitorizare și notificare a Bolilor, ANSA
5. Șeful serviciului monitorizarea zoonozelor, ANSA
6. Directorul adjunct al IP CRDV
7. Șeful secției epizootologie și prognozare, IP CRDV
8. Șeful secției virusologie, IP CRDV
9. Șeful secției recepție probe și morfopatologie, I.P. CRDV

10. Șeful unei secții sănătate și bunăstarea animalelor din cadrul subdiviziunii teritoriale pentru siguranța alimentelor
11. Șeful unei secții sănătate și bunăstarea animalelor din cadrul subdiviziunii teritoriale pentru siguranța alimentelor

CAPITOLUL 7

PLANUL DE ACȚIUNE PRIVIND INTERVENȚIA ÎN FOCAR ȘI DEPOPULAREA EXPLOATAȚIILOR

În conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 369 din 12.06.2015 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția animalelor în momentul uciderii, la *Cap. 4 „Depopularea și uciderea de urgență”*, este prevăzut ca, înainte de depopularea exploatațiilor, fiecare autoritate competentă responsabilă de o operație de depopulare să stabilească un plan de acțiune – intervenție, atât pentru a asigura respectarea normelor prevăzute în sus-pomenita Normă, cât și pentru a stabili ordinea activităților pentru asigurarea deplinei eficiențe în depopularea efectivelor. Acest plan de acțiune asigură coordonarea întregii activități de o manieră previzibilă și eficientă.

Necesitatea planului de acțiune este stipulată, de asemenea, și de prevederile Codului de Sănătate al Animalelor Terestre al OIE, Capitolul 7.6, art. 7.6.4. (Considerații în planificarea uciderii umane a animalelor).

Planul de depopulare este, la rândul lui, parte a unui plan mai larg de acțiune privind intervenția în focar, ce este elaborat la nivelul UOL a CLCB și supus discuției și aprobării în plenul CLCB.

În elaborarea planului pentru depopularea exploatațiilor, este esențial ca metoda de ucidere aleasă să fie sigură, ușor de aplicat și să ofere garanția că toate animalele sunt ucise rapid și fara durere.

Scopul planului de depopulare este:

- ✓ să asigure că activitățile de depopulare sunt efectuate corespunzător;
- ✓ să asigure depopularea fermei în mod rapid și eficient;
- ✓ să respecte cerințele de siguranță pentru protecția oamenilor care participă la depopulare;
- ✓ să respecte cerințele de ucidere a animalelor în condiții de siguranță și bunăstare;
- ✓ să confere siguranța că ferma este gata pentru repopulare la încheierea aplicării măsurilor de control.

Planul de depopulare trebuie să cuprindă:

1. obiectivele și scopul activităților de depopulare;
2. numărul adăposturilor, specia și numărul de animale care trebuie ucise;

3. metodele de asomare și ucidere, condițiile de utilizare, parametrii cheie (cantitate substanță, timp expunere etc);
4. echipamentul, personalul și materialele necesare;
5. ordinea depopulării, ținând cont de vârsta și starea fiziologică a animalelor;
6. șeful operațiunii de depopulare, nr. și componența echipelor de ucidere;
7. responsabilul întregii operațiuni de aplicare a măsurilor de control în focar;
8. planificarea timpului necesar depopulării și derulării fiecărei activități;
9. locurile de ucidere a animalelor;
10. planificarea dezinfecției în adaposturi;
11. aspecte speciale referitoare la respectarea biosecurității și a unor aspecte de mediu (dacă este cazul);
12. previzibilitatea limitărilor/problemelor care ar putea apărea în timpul activităților de depopulare.

Planul de acțiune va fi aprobat în plenul CLCB și va fi comunicat:

- ✓ tuturor partenerilor operaționali care contribuie la combaterea focarului, pentru a fi strict respectat;
- ✓ proprietarului exploatației/agentului comercial (după caz) unde s-au instituit restricțiile;
- ✓ ANSA spre informare și pentru monitorizarea activităților de combatere.

Pe baza acestui plan, șeful secției sănătate și bunăstare animală din cadrul STSA va superviza activitățile de control al bolii.

CAPITOLUL 8 RESURSE

8.1. RESURSE DE PERSONAL

În controlul focarelor de boală, este necesară dislocarea rapidă de personal și de echipamente spre CLCB din raionul/municipiul unde evoluează focarul.

CLCB trebuie să mențină, la nivelul UOL a CLCB, o listă a personalului veterinar și administrativ care poate fi contactat la momentul suspiciunii sau confirmării unui focar de boală. Lista reprezintă transpunerea în practică a planului de contingență al raionului/municipiului respectiv pentru Bluetongue.

Lista trebuie să includă tot personalul calificat și experimentat în controlul bolilor, din cadrul raionului/municipiului, cu datele de contact ale fiecăruia.

Fiecare subdiviziune teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor are obligația să înființeze o linie telefonică de tip help-line (linie de sprijin) disponibilă pentru public, pentru anunțarea suspiciunilor de boală.

Numărul de persoane care operează în fiecare CLCB atunci când Bluetongue este confirmat, va fi dictat de numărul de focare și de mărimea zonelor de protecție și de supraveghere.

Personalul CLCB va include:

- a. Personal administrativ de la nivelul STSA și inspectori veterinari oficiali instruiți în managementul situațiilor de urgență din domeniul sanitar veterinar, în cazul apariției bolii;
- b. Medici veterinari de liberă practică împuterniciți, instruiți în diagnosticul bolilor pe specii, cu competențe în ucidere, măsuri de biosecuritate și alte proceduri ce se aplică în zonele de control, operațiunile de control a mișcării animalelor în teritoriu și alte restricții;
- c. Personal tehnic auxiliar la nivelul CLCB, având competențe în diverse operațiuni (de exemplu: evaluarea animalelor, ucidere, proceduri DDD care se execută în curțile infectate, și operațiuni privitoare la controlul mișcărilor);
- d. În cazul în care se consideră că personalul de la nivelul STSA nu este în număr suficient pentru activitățile de combatere (inspectori veterinari oficiali și medicii veterinari de liberă practică împuterniciți și personal tehnic ajutător), ANSA va detașa, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, personal suplimentar de specialitate care lucrează în subdiviziunile teritoriale a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din alte raioane/municipii, ori în alte structuri (medici și personal tehnic din abatoare), care să efectueze activitățile de combatere necesare, în funcție de numărul exploatațiilor și de amploarea evenimentului epidemiologic.

Calculul necesarului de personal va avea în vedere faptul că un medic veterinar oficial poate vizita și inspecta în zona de protecție și de supraveghere a fiecărui focar, în medie, animalele din maximum 2 localități pe zi, iar necesarul de echipe instruite trebuie să asigure examinarea până la 5 focare de boală în orice moment.

Lista persoanelor de contact responsabile de instituirea Centrului local de combatere a bolii este stipulată în **anexa nr. 4 a prezentului plan de contingență**.

8.1.2. Resurse de echipament și materiale

La nivel local, CLCB trebuie să aibă acces imediat și să poată procura rapid echipamentele de protecție și facilitățile materiale care să asigure implementarea întregului set de măsuri pentru controlul bolilor.

O parte din aceste echipamente și materiale va fi stocată pentru cazuri de necesitate la nivelul subdiviziunilor teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, iar restul trebuie să poată fi achiziționat rapid, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare privind achizițiile din surse publice sau private.

8.1.2.1. Echipament consumabil

Un minimum de echipament consumabil necesar pentru intervenția imediată trebuie să existe la subdiviziunile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, chiar și în timp de „liniște” epidemiologică, după cum urmează:

- ✓ echipament de protecție: măști, mănuși, ochelari de protecție, salopete, cizme cauciuc etc. (100 buc. din fiecare)¹;
- ✓ dezinfectante eficiente față de agenții infecțioși, detergenți și săpun²;
- ✓ pompe de curățare și dezinfecție, lopeți, razuri etc. (5 buc. din fiecare)³;
- ✓ mijloace de ucidere – asomatoare (minimum 5 buc.);
- ✓ echipament pentru prelevarea de probe (5 truse);
- ✓ benzi pentru delimitarea teritoriului (20000 m);
- ✓ hărți detaliate ale raionului/municipiului (2 buc.)⁴;
- ✓ echipament de vaccinare (seringi automate și ace de schimb) (5 buc.)⁵;
- ✓ alte consumabile considerate necesare.
- ✓ afișe și pancarte de avertizare ori de interzicere pentru bolile pentru care există planuri de contingență.

Echipamentele și materialele stocate la sediul STSA vor fi întreținute corespunzător și verificate periodic, iar cele care au depășit termenul de garanție, vor fi casate și înlocuite cu materiale aflate în termenul de garanție.

Costul echipamentelor și materialelor care se vor utiliza în exploatațile non-profesionale pentru aplicarea măsurilor de control se va suporta de la bugetul de stat.

Costul echipamentelor care se vor utiliza în exploatațile comerciale vor fi suportate de operatorul economic (fermier).

8.1.2.2. Mijloace fixe

Mijloacele fixe aparțin primăriilor locale sau a altor instituții parte componentă a CLCB. Lista lor va fi inventariată din timp de liniște epidemiologică, iar echipamentele vor fi menținute în stare de funcțiune, pentru a interveni în situațiile de urgență generate de evoluția bolilor majore la animale.

Acestea sunt:

- ✓ diferite vehicule, escavatoare;

¹ Se apreciază că stocul trebuie să fie suficient pentru intervenția inițială în cinci focare de boală care evoluează într-o exploatare non-profesională, ori într-o exploatare profesională cu până la 1000 de animale;

² Cantitate dezinfectant care, preparată, să fie suficientă pentru dezinfecția unei suprafețe de 20000 m²

³ Suficiente pentru intervenția în cinci focare de boală care evoluează într-o exploatare non-profesională, ori într-o exploatare profesională cu până la 1000 de animale;

⁴ Una pentru sedințele operative ale UOL și una pentru sedințele operative ale ULD;

⁵ Necesare pentru dotarea a cinci echipe de vaccinare.

- ✓ pompe adecvate pentru spălare sub presiune și dezinfecție;
- ✓ cisterne;
- ✓ generatoare electrice;
- ✓ arzătoare pentru sterilizare;
- ✓ containere pentru spații de locuit, grupuri sanitare și birouri pentru cazul în care este necesară amenajarea de unități mobile în teren.

8.1.2.3. Echipamentele grele

Echipamentele grele aparțin primăriilor locale sau altor instituții **parte componentă a CLCB**. Lista lor va fi inventariată din timp de liniște epidemiologică și vor fi menținute în stare de funcțiune, pentru a interveni în situațiile de urgență generate de evoluția bolilor majore la animale.

Acestea sunt:

- ✓ utilaje mobile pentru electocutarea animalelor;
- ✓ incineratoare mobile;
- ✓ mijloace de transport.

CAPITOLUL 9 LABORATOARE DE DIAGNOSTIC

Examenele de laborator pentru evidențierea virusului bluetongue se vor efectua de către IP Centrul Republican de Diagnostic Veterinar (IP CRDV) al Republicii Moldova, situat în Chișinău, str. Murelor 3, care este Laboratorul Național de Referință (LNR).

IP CRDV va funcționa în conformitate cu condițiile recunoscute de strictă securitate, așa cum sunt indicate în Standardele minime pentru laboratoarele care lucrează cu virusul ce produce bluetongue.

Sarcinile și responsabilitățile Laboratorului Național de Referință pentru Bluetongue vor fi următoarele:

- Stabilirea și confirmarea diagnosticului în bluetongue;
- Asigurarea colaborării cu Laboratorul Internațional de Referință pentru Bluetongue, cu referire la standardele și metodele de diagnostic pentru Bluetongue și diagnosticul diferențial;
- Stocarea culturilor celulare folosite în diagnostic împreună cu virusul și/sau a serurilor standardizate și a celorlalți agenți de referință;
- Colectarea datelor și a informațiilor despre metodele de diagnostic și de diagnostic diferențial utilizate și transmiterea acestor informații la autoritatea veterinară centrală a RM;

- Elaborarea și implementarea planurilor necesare pentru instruirea ulterioară a experților în diagnostic de laborator în vederea armonizării tehnicilor de diagnostic;

În cazul în care capacitatea de diagnostic a I.P. CRDV este insuficientă, Directorul general al ANSA va asigura afluirea probelor la un alt laborator internațional de diagnostic acreditat pentru bluetongue, în scopul diagnosticului bolii.

Laboratorul Internațional de Referință pentru Bluetongue - AFRC Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory, Pirbright, Regatul Unit.

CAPITOLUL 10

PROGRAME DE INSTRUIRE A PERSONALULUI

ANSA are obligația întocmirii programelor de instruire și a exercițiilor de simulare la sfârșitul anului în curs, pentru anul ce urmează și să organizeze și monitorizeze desfășurarea acestor activități.

Personalul veterinar implicat în combaterea bolilor din subdiviziunile teritoriale a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și din administrația publică cu rol în controlul bolilor trebuie instruit periodic, prin sesiuni de instruire și prin exerciții de simulare în timp real și în sală.

Conform prevederilor europene în vigoare referitoare la combaterea bolilor, pentru pregătirea reacției la urgențele determinate de evoluția bolilor majore, trebuie organizate de către autoritatea competentă centrală:

- ✓ activități de formare a personalului/instruiri/seminarii privind epidemiologia (semnele clinice, investigația epidemiologică) și metodele de control al bolilor;
- ✓ exerciții de simulare în sală, exersare de anumite proceduri sau alerte, organizate de una/două ori pe an;
- ✓ activități de formare în tehnicile de comunicare, cu scopul de a organiza campanii de sensibilizare privind apariția epizootiilor curente, adresate autorităților, exploataților și medicilor veterinari;
- ✓ exerciții de simulare în timp real, în teren, pentru testarea aplicabilității planurilor de contingență elaborate de către autoritatea competentă centrală.

Autoritățile competente raionale/municipale vor informa ANSA despre toate instruirile organizate în domeniu, pe plan local. Evidențele instruirilor trebuie păstrate de către autoritatea competentă centrală și vor fi prezentate misiunilor de audit în acest domeniu.

Personalul veterinar din Laboratorul Național de Referință (IP CRDV) trebuie să urmeze, de asemenea, cursuri de instruire periodice sau să participe la teste inter-laboratoare cel puțin o dată pe an.

Personalul veterinar din laborator trebuie să fie instruit cu privire la noile echipamente pentru laboratoare și la testele de diagnostic pentru Bluetongue. La nivelul organismului care organizează instruirea, trebuie să fie disponibile dosarele după care au fost organizate instruirile, cu semnătura de prezență a personalelor instruite.

CAPITOLUL 11

PROGRAME DE INFORMARE ȘI DE CONȘTIENȚIZARE A POPULAȚIEI ȘI A FACTORILOR DE DECIZIE

Atât în timp de liniște epidemiologică, cât și în perioadele de evoluție a bolii, autoritatea competentă centrală și structurile deconcentrate din teritoriu trebuie să informeze și conștientizeze fermierii, factorii de decizie și publicul prin:

- ✓ comunicate de presă privind situația bolilor majore care evoluează în Europa și în lume, în scopul conștientizării și al pregătirii acestora pentru situațiile de urgență generate de evoluția bolilor majore la animale;
- ✓ afișarea în locuri publice de material informativ referitor la bolile cele mai probabile de a evolua în teritoriu;
- ✓ tipărirea de broșuri informative și răspândirea lor printre fermieri, cu ajutorul medicilor veterinari oficiali, medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți și a primăriilor locale;
- ✓ anunțuri în media și pe internet;
- ✓ ședințe informative publice pentru publicitate intensivă la acutizarea bolii.

Modelele de afișe, dispoziții și anunțuri care vor circula vor fi cele recomandate sau parte a Manualelor Operaționale pentru fiecare boală ori grup de boli asemănătoare.

ANSA trebuie să prevadă în bugetul anual fonduri pentru tipărirea de materiale informative.

Atunci când există un risc mărit privind evoluția bolilor în statele membre sau în țările terțe din jurul Moldovei, Guvernul va iniția o campanie de informare a populației asupra acestui aspect, precum și a riscului pentru Moldova, prin intermediul mass-media – TV și articole în presa scrisă, la solicitarea scrisă a ANSA.

În timpul evoluției unor focare de boli majore, ANSA are obligația înființării unei linii telefonice de urgență la nivel central și raional/municipal la care se pot solicita/oferi informații cu privire la boali și evoluția acestora.

Crescătorii vor fi anunțați prin media că vor primi despăgubiri pentru animalele bolnave găsite în exploatații, pentru a stimula anunțarea cazurilor de boală.

ANSA are obligația menținerii pe pagina de web a Planului Național de Contingență pentru Bluetongue bolile specificate în forma personalizată (lanțul de comandă și rezervele de personal, materiale și echipamente) și va avea obligația transmiterii lui spre informare tuturor structurilor administrative deconcentrate ale CLCB raional/municipal.

CAPITOLUL 12

ELIMINAREA CADAVRELOR

Uciderea animalelor și eliminarea carcaselor în cazul izbucnirii unui focar al unei boli majore se va face cât mai rapid posibil, pentru a împiedica răspândirea bolii în exploatațiile de contact.

Pentru exploatațiile nonprofesionale (gospodăriile particulare acest termen este de 48 de ore. Pentru exploatațiile profesionale, termenul este de 5-10 zile, în funcție de mărimea fermei și de numărul de animale deținut.

Eliminarea carcaselor se poate face prin două metode:

- ✓ Convențional (prin neutralizarea în unități specializate);
- ✓ Alternativ, acolo unde este depășită capacitatea de neutralizare a cadavrelor sau unde condițiile epidemiologice o impun pot fi folosite metode alternative de eliminare a cadavrelor, ca incinerarea și îngroparea.

Dacă se hotărăște folosirea unor metode alternative de eliminare, trebuie mai întâi să fie consultate Agențiile Ecologice cu Centrele de Investigații Ecologice (Chișinău, Bălți, Cahul, UTA Găgăuzia) / Inspectoratele raionale ecologice, cu privire la locurile potrivite ce vor fi folosite și să se obțină aprobarea acestora și a primăriei locale.

Toate CLCB raionale/municipale au sarcina de a identifica, în perioada de liniște epidemiologică, terenurile de pe raza raionului/municipiului care corespund cerințelor pentru eliminarea alternativă a cadavrelor și să comunice lista lor către ANSA.

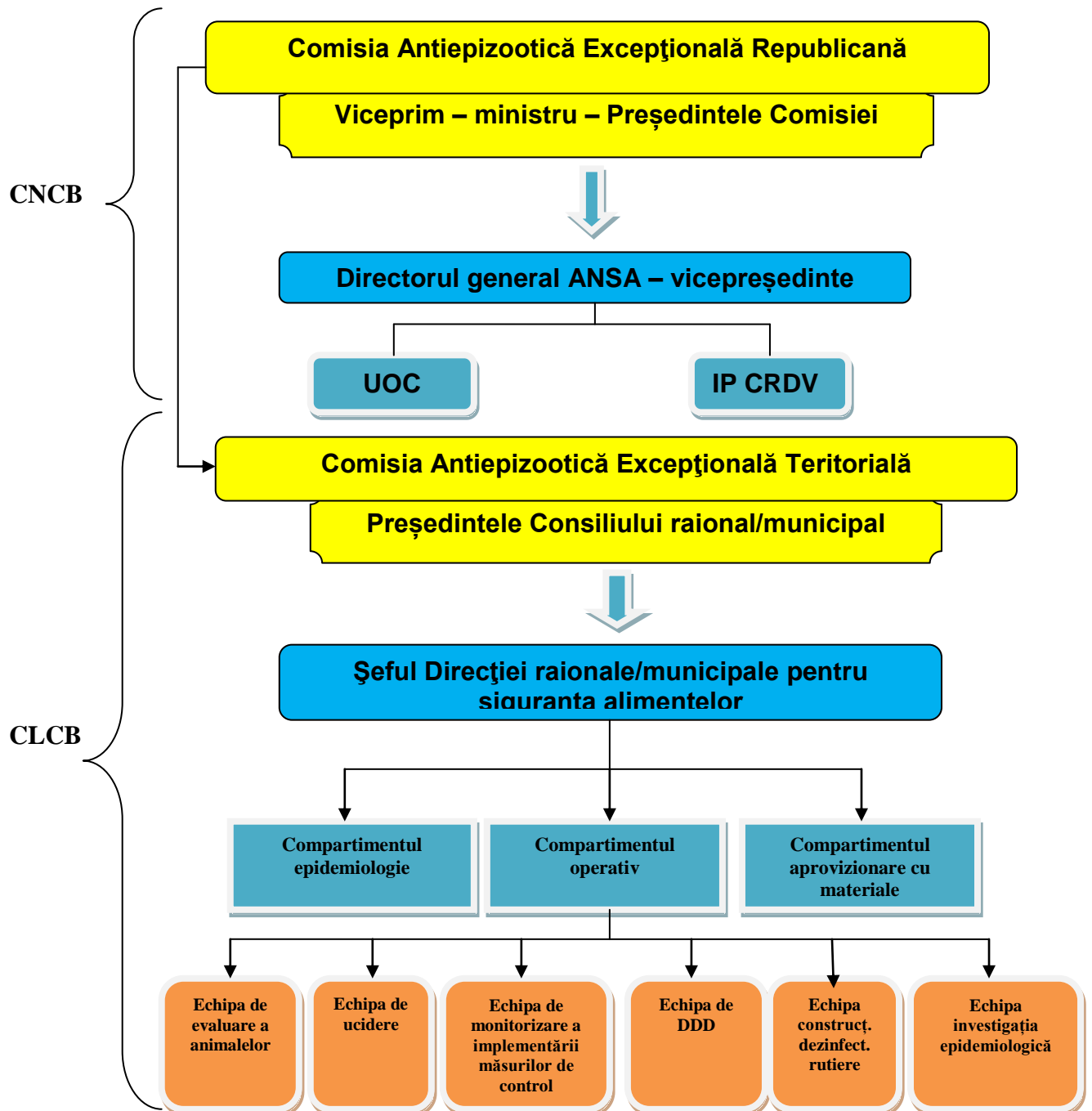
Descrierea metodelor de ucidere și de distrugere a carcaselor este cuprinsă în procedurile din Manualul Operațional pentru Bluetongue.

Detalii privitoare la amplasarea și marcarea acestor locuri pot fi consultate în Manualul Operațional pentru Bluetongue.

A N E X E:

Anexa nr. 1
la Planul de contingență al
Republicii Moldova pentru
pesta porcină clasică

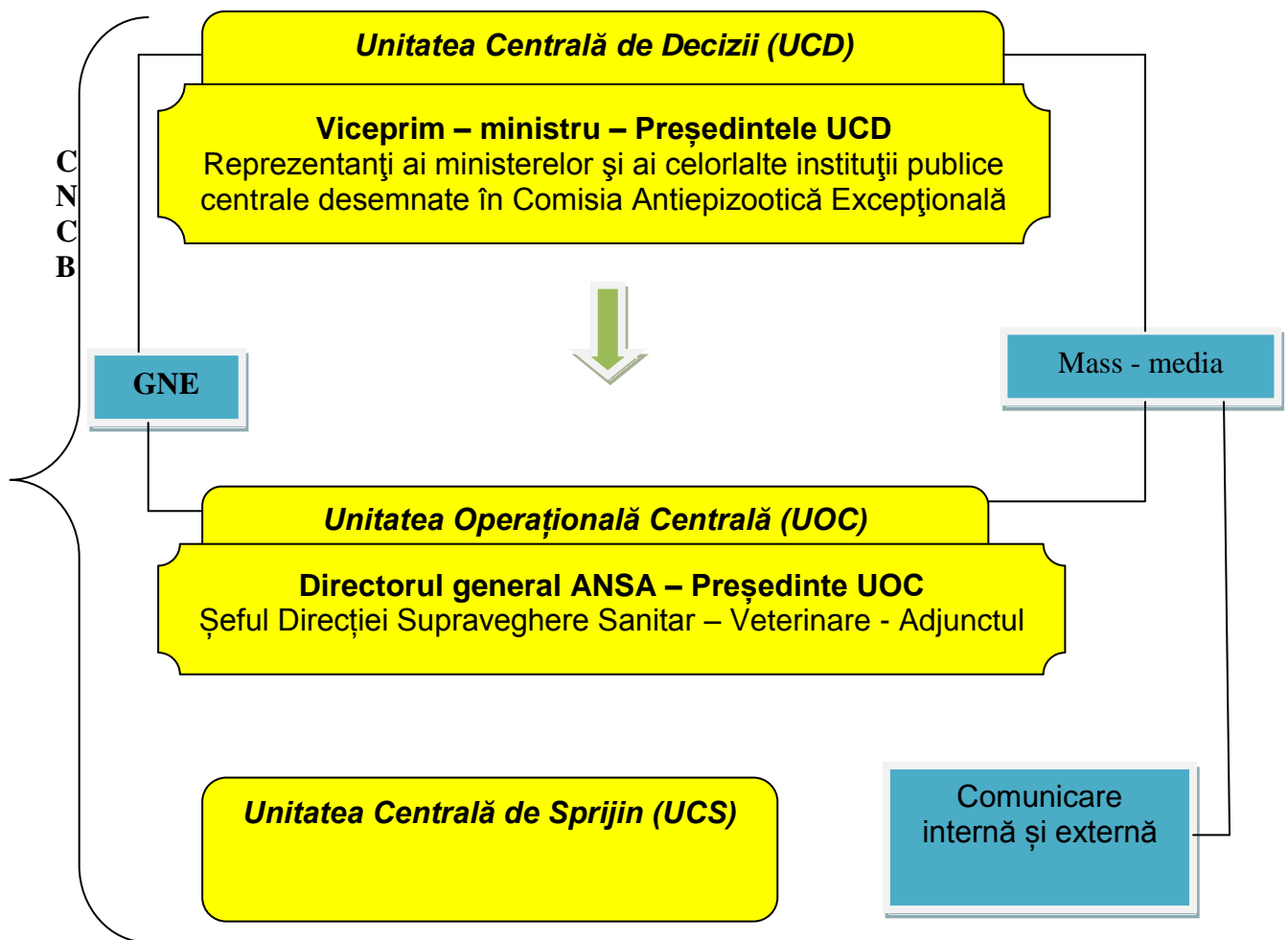
Diagrama Lanțului de Comandă

Notă:

UOC – Unitatea Operațională Centrală
DDD – Dezinfecție, dezinfecție, deratizare

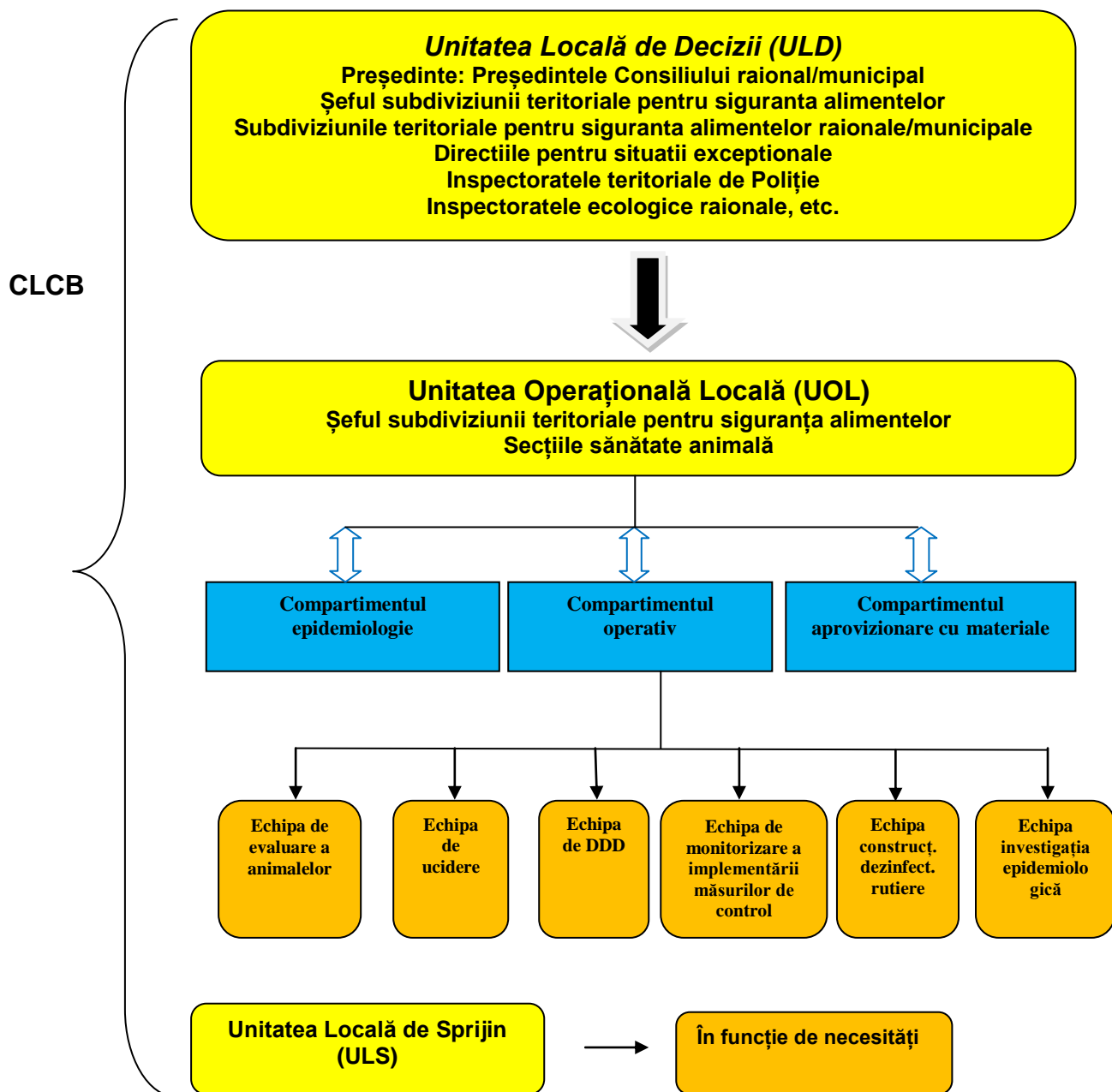
Diagrama Centrului Național de Combatere a Bolii

Notă:

CNCB – Centrul Național de Combatere a Bolii
GNE – Grupul Național de Experți

Diagrama Centrului Local de Combatere a Bolii

Lista UOL din CLCB

Nr.	Denumirea raionului/ municipiului	Șeful Subdiviziunii teritoriale pentru siguranța alimentelor	Telefon de serviciu
1	Anenii Noi	Andronic Petru	0265-22957
2	Basarabeasca	Tarlev Mircea	0297-22576
3	Briceni	Roșca Alexandru	0247-22300
4	Cahul	Catan Vasile	0299-41833
5	Cantemir	Boghean Alexei	0273-23313
6	Călărași	Anghel Tudor	0244-75432
7	Căușeni	Agapii Vitalii	0243-23087
8	Cimișlia	Tristan Evghenie	0241-22859
9	Criuleni	Gangan Ion	0248-20273
10	Dondușeni	Vengher Iuri	0251-21221
11	Drochia	Gajiu Vasile	0252-22474
12	Dubăsari	Spiridonov Alexandru	0248-55280
13	Edineț	Carpovici Cazimir	0246-22108
14	Fălești	Balica Eduard	0259-23761
15	Florești	Prodan Alexandru	0250-22010
16	Glodeni	Maican Vladimir	0249-22176
17	Hâncești	Cojocarum Dumitru	0269-23659
18	Ialoveni	Ursu Grigore	0268-22187
19	Leova	Didilică T	0263-25285
20	Nisporeni	Căpăstru Gheorghe	0264-25441
21	Ocița	Cvasnițaia Nadejda	0271-22267
22	Orhei	Lisnic Sergiu	0235-21640
23	Rezina	Tcaci Ion	0254-21821
24	Râșcani	Eremciuc Iurie	0256-24751
25	Sângerei	Golban Valeriu	0262-24192
26	Soroca	Moraru Tudor	0230-23157
27	Strășeni	Glavan Gheorghe	0237-22831
28	Șoldănești	Prodan Ghenadie	0272-22439
29	Ștefan Vodă	Titarenco Ștefan	0242-24387
30	Taraclia	Tatarlî Elena	0294-25377
31	Telenești	Andronic Valentin	0258-22166
32	Ungheni	Echim Valeriu	0236-22876
33	Comrat	Tucan Mihail	0298-22518
34	Ciadâr -Lunga	Ianac Vladimir	0291-24053
35	Vulcănești	Ivasenco Valeri	0293-22745
36	Mun. Chișinău	Vengher Roman	022-593-234
37	Mun. Bălți	Postolachi Iurie	0231-29926